

Силабус курсу Лінгвістична прагматика

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література»
Кількість кредитів – 3
Рік підготовки – 2, семестр – 3
Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна
Дні занять: за розкладом
Консультації: за розкладом
Мова викладання: англійська

Керівники курсу

Кандидат філологічних наук, викладач Шуляк Ірина Михайлівна

Контактна інформація

i.m.shuliak@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Метою навчальної дисципліни “Лінгвістична прагматика” є розширення й поглиблення знань студентів у сфері комунікації, а саме: ознайомити із закономірностями взаємодії мовних та позамовних засобів комунікації, специфікою породження і сприйняття мовлення в різних комунікативних умовах, а також причинами комунікативних невдач, що уможливить формування у студентів фахових компетентностей, необхідних для успішного усного та писемного спілкування та проведення комплексного лінгвістичного аналізу тексту.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є ознайомити здобувачів освіти зі загальними законами комунікації; природою, компонентами і формами комунікації та специфікою комунікації відповідно до різних умов тощо.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Теми	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Pragmalinguistics as a science.			
10/4	Тема 1. Лінгвістична прагматика в структурі сучасного мовознавства Тема 2. Предмет, категорії, зв'язки лінгвістичної прагматики з іншими науками Тема 3. Методи дослідження прагматичних явищ	Знати предмет, сутність і методи лінгвопрагматики, вміти розуміти специфіку комунікативних явищ, ефективно орієнтуватися у комунікативному процесі.	Питання, виконання практичних завдань.

	Тема 4. Структура лінгвістичної прагматики		
Змістовий модуль 2. The Main Issues of Pragmalinguistics.			
10/6	<p>Тема 1. Прагматика лексичних і граматичних одиниць</p> <p>Тема 2. Прагматика імплікацій та імплікатур спілкування</p> <p>Тема 3. Прагматика мовленнєвих актів</p> <p>Тема 4. Прагматика стратегій і тактик спілкування.</p> <p>Тема 5. Комунікативні невдачі, їх причини і способи усунення.</p>	<p>Знати сутність категорій лінгвістичної прагматики; розуміти співвідношення понять «значення» та «смысл»; вміти виявляти та нейтралізувати комунікативні проблеми, посилювати свою комунікативну позицію, здатність дотримуватися сучасних мовних норм, використовувати різні форми і види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу мовленнєвих актів, здатність, виявляти успішні мовленнєві взаємодії комунікантів та ототожнювати національно-культурну специфіку мовленнєвого спілкування.</p>	<p>Питання, презентації, виконання практичних завдань, ІНДЗ</p>

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК9	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК 12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ФК1	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
ФК3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 6	Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
ФК7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень
ФК 8	Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
ФК10	Володіння лінгводидактичними вміннями, необхідними для ефективної роботи в освітніх закладах.
ФК 11	Здатність викладати свою думку відповідно до певних комунікативних ситуацій з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності.
Програмні результати навчання	
ПРН 2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
ПРН3	Здатність застосовувати інноваційні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
ПРН 6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН7	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
ПРН9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
ПРН 10	Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
ПРН12	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.
ПРН14	Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
ПРН15	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
ПРН 16	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Літературні джерела
Рекомендована література
Основна

1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики. К.: Видавничий центр «Академія», 2011. 304 с
2. Бацевич Ф. С. Нариси з лінгвістичної прагматики : монографія. Львів: ПАІС, 2010. 336 с.
3. James R. Hurford, Heasley B., Smith Michael B. Semantics: A coursebook. 2 nd. Ed. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2007. 364 p.

Допоміжна

1. Безугла Л. Р. Вербалізація імпліцитних смислів у німецькомовному діалогічному дискурсі : монографія. Харків: ХНУ ім. В. Каразіна, 2007. 332 с.
2. Гладуш Н. Ф. Прагматичні аспекти висловлення і дискурсу. К.: Вид. центр КНЛУ, 2005. 200 с.
3. Дискурс как когнитивно-коммуникативный феномен : монография / Безугла Л. Р., Бондаренко Е. В., Донец П. М. и др., Под общ. ред. Шевченко И. С. Харьков: Константа, 2005. 356 с.
4. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр, 2008. 332 с.
5. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.
6. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
7. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2010. 844 с.
8. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси: Видавництво Чабаненко Ю.А., 2011. 350 с.
9. Шуляк І. М. Непрямі мовленнєві акти у романах Патріка Вайта: лінгвостилістичний та функціонально-прагматичний аспекти : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Херсон, 2018. 20 с.
10. Шуляк І. М. Непрямі мовленнєві акти у романах Патріка Вайта: лінгвостилістичний та функціонально-прагматичний аспекти : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / херсонський державний університет. Херсон, 2018. 267 с.
11. Шуляк І., Томчук І. Синтаксично-стилістичні репрезентативи комунікативної інтенції мовця в романі Патріка Вайта "The Eye of the Storm". Актуальні питання іноземної філології. 2020 (12). С. 210-215.
12. Шуляк І. М. Комунікативні реакції мовця на непрямі мовленнєві акти у діалогічному мовленні (на матеріалі англomовного художнього дискурсу). Нова філологія. 2021. (82). С. 354-360.
13. Шуляк І.М. Непрямий мовленнєвий акт як засіб маніпуляції у контексті технології рефреймінгу (на матеріалі англomовного художнього дискурсу). Сучасні дослідження з іноземної філології. 2021. Вип. 20 (2). С. 192-204.
14. Ostapchuk I., Shuliak I., Serebrianska I., Bondarenko T., Shkvorchenko N. The pragmatic aspect of English euphemisms and dysphemisms of the social media in political discourse. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2021. Vol 11(2). PP. 104-107.
15. Cruse A. A Glossary of Semantics and Pragmatics. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2006. 205 p.
16. Griffiths P. Introduction to Semantics and Pragmatics. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2006. 206 p.
17. Leech G. Principles of Pragmatics. London: Longman, 1983. 264 p.
18. Mey J. Concise Encyclopedia of Pragmatics. Oxford: Elsevier Ltd., 2009. 1183 p.

Політика оцінювання

- Політика щодо реченця та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і

тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).

- Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модулі 1-2 усне опитування, завдання	60
ІНДЗ (модулі 1-2)	20
Підсумкове тестування (модулі 1-2) – тести, завдання	20
Всього	100

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом